

Informačno-kultúrny štvrťročník občanov obce Rakovnica

RAKOVNICKÉ OBECNÉ NOVINY

Číslo 3

*
Ročník 1

*
Máj
2001

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí obec Rakovnica

Z činnosti materskej školy v Rakovnici

Kultúrno-spoločenskými akciami k rozvoju individuálnej osobnosti

Materská škola (MŠ) v Rakovnici je jednotriedna. Umiestnená je v priestrannej, samostatnej budove, kde každá miestnosť má svoj účel. Deti majú dostatok estetického priestoru k hrovej činnosti a k rozvoju individuálnej osobnosti. Pobyt detí v MŠ je popretkávaný množstvom kultúrno-spoločenských akcií v priestoroch školy, v obci, v obradnej sieni obecného úradu.

Tradične medzi úspešné akcie patrí: Medzinárodný deň detí, kedy sa deti „premenia“ na škriatkov, indiánov a od rána do večera im plynie deň plný atrakcií a zábavných činností. Deti mali možnosť povozit' sa na živých koníkoch a v koči ťahanom dvoma poníkmi. Detské očka žiarili šťastím a radosťou. Bol to pre nich nezabudnuteľný deň. Príjemné boli zážitky z kúpania v bazéne na školskom dvore, opekanie špekačiek, hľadanie zakopaného pokladu s náčelnikom indiánov. Význam pre deti mali aj poznávacie zájazdy do Bojníc, Spišskej Novej Vsi a Košíc.

Pri návšteve v ZOO sa im páčil slon Bimbo, tigre, levy leopardy, ťavy a iné zvieratá. V roku 2000, na konci školského roku, v spolupráci s rodičmi, deti navštívili kúpalisko vo Vrbove. Tu získali základy plávania.

Dobrá je spolupráca MŠ s obecným úradom. V obradnej sieni sa každý rok uskutočňuje rozlúčka s budúcimi prvákmi základnej školy. Deti sa predstavia krátkym hudobno-literárnym programom a nakoniec dostanú „prvé vysvedčenie“, v ktorom je napísané, aké boli v MŠ šikovné, čo sa naučili.

Vedenie MŠ veri, že aj v budúcnosti budú môcť s deťmi pripraviť a uskutočňovať bohatý program citovo krásnych zážitkov a spomienok. Problémom ostáva prevádzková činnosť školy. MŠ má v súčasnosti malý počet detí, a preto hrozí jej zrušenie. Zánikom MŠ z dediny odíde aj kus kultúry a spoločenského života. Je na nás, aký k tomu zaujmeme postoj.

Základné údaje o materskej škole:

Riaditeľka MŠ: Edita Gajdošová
Učiteľka: Mária Gyuriová
Telefón: 7985116
Prevádzka MŠ: celodenná
Počet tried: 1
Počet detí: 10

Zloženie školskej rady:

Predseda: Monika Dányiová – rodič
Členovia: Dáša Čapová – pedagogický zamestnanec
Monika Fabiánová – nepedagog. zamestnanec
Mgr. Mária Sabová – zástupca OcÚ
Dáša Samková – rodič

Z v y s i e l a n i a m i e s t n e h o r o z h l a s u

Spoločným úsilím za krajšiu obec

Príroda, to je kus ľudského života, zdroj ticha, pokoja, krásy, večného kolobehu a zákonov, ktoré dáva ona sama.

Pohyb v prírode odpútava človeka od bežných každodenných starostí, vábí zrak i sluch vnímať krásu okolia, načúvať jemnému šumu lístia stromov, spevu vtákov a zahľadieť sa aj do diaľav na siluety pohorí. Citlivejšie pozorujeme detaily všetkého okolo seba a zatúžime aj po vzdialenom. Stávame sa vnímavejšími, vyrovnanjšími a duševne odpočívajúťmi. Jemné šero lesa a svieži vánok pôsobia až omamujúco. Človek nadobúda nové sily a od-

hodlanie. Aj na dobre známej turistickú cestu prírodou si začíname všimnúť nové veci a javy, ktoré sme pri minulých prechádzkach akosi prehliadli. Porovnávame, čo vzniklo a o koľko narástlo, čo sa zmenilo k lepšiemu, alebo sa zhoršilo. Mimovoľne si uvedomujeme čas ako závažného činiteľa reakcií všetkého živého i neživého. Oddelujeme to, čo utvorila príroda a čo urobil človek – hospodár. Všetky sviatky nám dávajú príležitosť padnúť do náručia prírody, ktorá obklopuje našu malú dedinku. Cestou si pokojne dýchame a kocháme sa tým, čo utvorila

príroda. Pohodu nám ruší to, čo urobil človek – tzv. hospodár.

Všimnite si prosím tie „chrasty“ na peknej tvári, všimnite si ľudí, ktorí ubližujú peknej tvári tým, že sypú smeti do potoka, do jám v lese, pri ceste a vôbec hocikde, keď ich nikto nevidí. Odmietame, neželáme si a nechceme žiť na smetisku. Preto vás, náchylných infikovať prírodu chrastami odpadu, prosíme, aby ste s tým prestali. Príroda patrí nám všetkým, vaše sú kuka-nádoby a odpad patrí tam.

So zdravou prírodou úzko súvisí zdravie človeka, ľudstva.

Pokračovanie na 2. str.

Zdravie je najväčšia hodnota pre ľudí.

Veď keď si želáme navzájom, vždy začíname so zdravím. Keď bude zdravie, bude i všetko ostatné. Na jednej strane vieme, čo to znamená byť zdravým a na strane druhej nevieme zabojovať o podmienky, v ktorých sa zdravie rodí. Za čisté prostredie obce bez špiny, bez smradu z komínov, hnojísk, odpadov, žump, či výfukov, bez nelegálnych skládok odpadu, bez zablatených a zanedbaných dvorov a predzáhradiek. A bez alergií, bez chorôb dýchacích ciest, ktorými trpia už malé deti.

Skúsme pozametať svoje dvory, i kúsok cesty pred domom. Vráťme sa do neďalekej minulosti, keď naši rodičia nás priučali v sobotu robiť poriadky a keď na prútenú metlu siahala už detská ruka. Keď miesto posledného odpočinku bolo posvätným miestom, keď sa medzi hrobami vyžíňala tráva a nikomu nepadlo za ťažko špinu odniesť o pár metrov ďalej na miesto pre to určené, keď sme neboli ľahostajní a nezodpovední. Buďme hospodármi. Buďme ľuďmi. Do kôpky odpadu vyhodme závisť, klebety, ohováranie, vedierko škriepnosti, hašterivosti, podliezavosti a úlisnosti. Upracme ulicu, dvor

i svoju dušu. Očistíme sa ako potok po búrke.

Za neporiadok v dedine sú v prvom rade zodpovední jej obyvatelia – teda vlastne my všetci. Vzťah k prostrediu nenahradí žiadna upratovacia čata. Ak si myslíme, že niekto druhý príde a bude udržiavať obec v čistote, dávame najavo, že sme si už pokojne zvykli na neporiadok a nikto nad tým sa už ani nepozastavuje.

Jar nám dáva príležitosť prezentovať svoju kultúrnosť a kultivovanosť. Využime to a prispějeme k peknému a zdravému bývaniu v dedine.

STRETNUTIE PREDSTAVITEĽOV OBCE S UČITEĽMI

Dňa 29.3.2001 starosta obce pozval na slávnostné stretnutie učiteľov žijúcich v našej obci pri príležitosti Dňa učiteľov. Stretnutie sa nieslo v znamení ocenenia ich práce, pomoci obci pri rozvíjaní kultúrneho života i výzvy na ďalšiu spoluprácu. V obci je cítiť, že tu žijú učiteľia, ktorí i napriek svojmu vyťaženi su ochotní priložiť ruku k spoločnému dielu pri zachovaní a rozvíjaní kultúrneho,

folklórneho, jazykového odkazu našich predkov. Na stretnutí zaznela výzva zapojenia sa ďalších občanov do aktívneho života obce, najmä mládeže. Predstavitelia obce v závere stretnutia vyhlásili, že takéto stretnutia sa budú opakovať každý rok a tým dali základ tradícii zaslúženého ocenenia práce učiteľov.

Príhovor starostu obce V. Koltáša z príležitosti stretnutia s učiteľmi obce

Vďaka za náročnú a zodpovednú prácu

Vážené pani učiteľky, učiteľia, vážení hostia!

Na každého pedagóga sa pozeráme s určitým rešpektom, s dávkou úcty, no hlavne s obdivom, preto mi dovoľte povedať teraz – pri príležitosti Dňa učiteľov aspoň pár slov úprimnej vďaky za Vašu náročnú a zodpovednú prácu, ktorá je pre Vás poslaním. Krásne to vystihol básnik Július Lenko v básni Dospelosť – keď hovorí: ...Čo v sebe krásne máš, to rozmnožuj, pýr vytrhaj a kyprí pôdu klasom...

Po prekročení školskej brány akoby ste vchádzali do iného sveta, v ktorom za sebou nechávate starosti bežného osobného života. Každé dieťa, každý žiak je neopakovateľnou osobnosťou a učiteľ, ktorému je jeho práca poslaním, musí dať do nej predovšetkým lásku. Tento hlboký vnútorný vzťah dokážu žiaci veľmi rýchlo a dobre rozoznať. Práve na nich – na svojich žiakoch vidíte, čo ste dokázali. Samozrejme, ako sa hovorí, nie každý deň je nedeľa, nie každý deň je slnečným dňom. Ale na tie sa akosi rýchlejšie zabúda, zostanú uzamknuté kdesi v kútiku pamäti.

Určitým špecifikom Vašej práce je nepochybne aj to, že pôsobíte nielen vo sfére detí, ale aj dospelých. Presvedčiť a získať si rodičov býva niekedy oveľa ťažšie, ako si získať žiakov. Keď sa to však podarí, vtedy je naozaj škola „hrou“ pre deti, pre rodičov i pre Vás – učiteľov. Učiteľské povolanie je povolaním „vyvolených“ vyžaduje si celého človeka, človeka, ktorý nielen čestne, zodpovedne a kvalifikovane plní svoje povinnosti, ale žije aj životom svojich žiakov, myslí a koná v záujme ich budúcnosti. Vyžaduje si to vrodenu lásku k deťom, trpezlivosť, fantáziu a optimizmus.

Učiteľ musí kráčať „duchom doby“ nemôže si dovoliť zaostať, ustrnúť. A navyiac svoje povolanie nosí neustále so sebou.

Ako všetci ľudia, aj Vy sa stretávate s výhrami i prehrami, s radosťou aj sklamaním, s úspechmi i neúspechmi, s pochopením i nepochopením. Ale nie všetkým ľuďom je dovolené tak ako Vám „Tvorit človeka“. To je to, čo hreje, čo dáva čaro učiteľskému povolaniu, čo pomáha zabudnúť na prípadné starosti. To je to, čo nemožno prežiť v žiadnom inom povolaní.

Patrí Vám naša vďaka za to, že formujete generácie, usilujete sa, aby deti do sveta vzdelanosti kráčali s radosťou a bez stresov a mnohokrát vo svojom vzácnom čase si vydélite chvíľku pre rôznorodé aktivity v našej obci.

Dovoľte mi, aby som sa Vám poďakoval za doterajšiu vašu prácu a do ďalšieho obdobia Vám zaželel veľa pevného zdravia, trpezlivosti, šťastia, veľa pracovných úspechov v práci a v osobnom živote.

Príhovor a poďakovanie Evanjelického zboru v Rakovnici občanom.

Vážení spoluobčania, bratia, sestry.

Život vytvára rôzne situácie a v nich sa rodia malé i veľké priania človeka. Pri vstupe do nového tisícročia nás sprevádza nemálo obáv, úzkosti a neistoty a i napriek tomu plameň ľudskej túžby po živote v pravde, láske, pokoji a spravodlivosti sa rozhorí v nás nebyvalou silou. Je to preto, že vo vnútri každého z nás klope srdce, ktoré je naplnené ľudskými vlastnosťami kresťana. Iba oni môžu zmeniť život spoločnosti. Zlí, sebeckí ľudia nemôžu vytvoriť krajší, lepší a hodnotnejší život.

Tajomstvo krásnych vzťahov, múdrej a pokornej lásky, nájdeme u našich predkov. Boli to múdri, ohľaduplní, srdeční a bohabojní ľudia. Vytvorili spoločenstvo obyvateľov obce a dokázali zanechať pamiatku, ktorá aj nám, súčasníkom, pripomína ich veľkorysosť, obetavosť a schopnosť dávať i z toho mála čo mali. Vybudovali tri božie stánky, tri kostoly, symboly ohlasujúce prítomnosť kresťanstva v obci. Je na nás, aby sme tieto hodnoty zachovali a zveľaďovali pre spomienky na tých, ktorí ich zhotovili pre našu prítomnosť a pre potreby tých, ktorí prídu po nás.

Evanjelický zbor v Rakovnici má svoj „Boží stánok“ od roku 1838 – teda vyše 162 rokov. V jeho histórii sú osudy všetkých našich predkov, duševné hodnoty pre veriacich i neveriacich. Je symbolom identity Rakovnice, symbolom existencie spoločného života v minulosti, prítomnosti a i budúcnosti, ak sa dokážeme oň postarať v tejto chvíli. Z týchto dôvodov evanjelický zbor vyvinul iniciatívu, ku ktorej prizval svojich členov, aby sa zachránil dar našich predkov – evanjelický kostol.

S božou pokorou a úctou boli oslovení kresťania a požiadaní o finančnú podporu. Celkovo sa zozbieralo 31.000.- Sk. Príspevky sa pohybovali v rozpätí od 20 – do 1000 korún.

Osobitne ďakujeme obecnému zastupiteľstvu našej obce na čele zo starostom za finančnú čiastku 20.000.- Sk. Takže celková suma je 51.000.- Sk.

Evanjelický zbor týmto ďakuje za ochotu prispieť, žehná všetkým slovami „Nech Vám pánboh vynahradí na zdraví a na rodine Vašu dobrotu a láskavosť.“ Nie všetko pokryjú tie peniaze, ktoré sa zozbierali. Privítame každú pomoc, radu a osobnú účasť na započatých prácach. Do prác sa môžete pripojiť všetci, o svojich možnostiach a schopnostiach informovať cirkevný evanjelický zbor.

Kto by ešte cítil potrebu prispieť, Váš dar s vďakou privítame.

My kresťania máme byť pre iných príkladom – svetlom – podľa slov Pána Ježiša: „Tak svieť Vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a velebili Vášho otca, ktorý je v nebesiach... Matúš 5. kap. 16. verš.

„Pán Boh nech Vám žehná“.

Vzhľadom k tomu, že oprava evanjelického kostola bude veľmi náročná, Evanjelický zbor v Rakovnici sa obrátil listom na biskupa ECAV Igora Mišinu s požiadavkou o sprostredkovanie bratskej finančnej pomoci z početnejších zborov východného dištriktu. Biskup ocenil iniciatívu evanjelikov v Rakovnici a žiadosť ďalej postúpil.

Obecný úrad

Dáva k nahliadnutiu:

- Štatút obce Rakovnica
- Rokovací poriadok obecného zastupiteľstva
- Požiarneho poriadok

Dáva na vedomie:

Oznámenie o začatí konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim. Údaje sa budú poskytovať komisii, ktorá je zriadená v obci. Po spracovaní údajov zhotoviteľom ROEP – Geoplán budú občania o ďalšom postupe včas oboznámení. Obnova evidencie bude trvať do apríla 2002.

Oznamuje:

Sčítací komisári pre obec Rakovnica: Danko Gonosová, Milan Hencel, náhradník Ľubomír Sedlák.

Spoločenská kronika

Narodili sa:

Miriám Gallová	5.1.2001
Štefan Králik	23.2.2001

Oslava životných jubileí:

70 rokov

Július Adamec	* 27. 4.1931
Mária Fabianová	* 5.8.1931
Mária Bradáčová	* 7.8.1931

75 rokov

Helena Koltášová	* 18.4.1926
------------------	-------------

Zomreli:

Ladislav Koltáš	† 2.4.2001
Ladislav Miškovič	† 12.4.2001

Z klenotnice našej ľudovej piesne.

Obec Rakovnica okrem iných krás má aj bohatú studnicu ľudovej piesne. Na stránkach našich novín vás s nimi postupne zoznámime.

Z deläka mi páchneš

Z deläka mi páchneš kviatok premilý
za tobó by išla aj svetom šírým.
Šírým svetom pajdem, tvojá nebudem
daromنيا myslenia na seba berem.

Ach, polutujte mä, aj vy nebesá
spravte mi záhradku z tmavého lesa.
Nach mi v nom preknitá biela ružiška
nezabudni na mnä, drahá Anička.
Nach mi aj rozkvitne malá ruže kvet
nezabudni na mnä, drahý Janiček.

V záhrade som bielu ružu terhala.

V záhrade som bielu ružu terhala,
prišól milý volal na mnä zo dvora.
Daj mi milá z tej ružišky edon puk,
šva mi bude na nedelu za klobúk.

Šva by ti ja z té ružišky dávala,
ja dobre viam, že ja ostanem sama.
Že ty pajdeš na dva ročky bojovat,
a ja budem sama doma banovat.

V té Rožňave železnica postála,
švárnych chlapcov za vojačkov pobrala.
Železnicu vše ďalé pohýnjajú,
švárnym pannám solzy z ošú padajú.

Neplašte vy, švárnia panny, neplašte,
ani si vy vašo oši nekazte.
Ani edon mládenec je nehoden,
by plakali vašo sivia ošká pren.

Zo života Telovýchovnej jednoty Rakovnica

Funkcionári TJ Rakovnica:

Predseda : Ing. Milan Birka
Tajomník : Ondrej Fabián
Pokladník : Radoslav Chlebuš
Členovia : Jaroslav Blahút
Jaroslav Šály
Viliam Koltáš ml.
Viliam Koltáš st.
Správca futbalového areálu :
Vladimír Kóňa

Veľkonočný stolnotenisový turnaj.

Telovýchovná jednota v Rakovnici tradične usporiadala veľkonočný stolnotenisový turnaj o pohár starostu obce. Tohtoročného turnaja sa zúčastnilo osem hráčov. O umiestnení rozhodovalo skóre zo vzájomných zápasov. Prvé miesto získal Ing. Ján Fabián ml. Druhé miesto obsadil Ondrej Pástor. Tretí bol Jaroslav Némec.

Z futbalovej súťaže.

V polovici apríla začala odvetná časť II. okresnej futbalovej súťaže. Naše mužstvo, TJ Rakovnica, odohralo prvý zápas na domacom ihrisku s mužstvom Mladosť Brzotín. Stretnutie skončilo v neprospech nášho mužstva v pomere 2:6. Góly za nás dali Ondrej Fabián a Ing. Ján Fabián ml. Budeme optimisti a možno zlý začiatok znamená dobrý koniec.

Oznam redakčnej rady

Vážení občania.

Obecné noviny pravidelne uverejňujú rubriku – Spoločenská kronika. Uvádzame v nej základné životné udalosti občanov. Redakcia novín vychádza v ústrety občanom a ochotne uverejní i ďalšie životné udalosti napr.: výročia svadby, osobné, rodinné blahoželania v stručnej, krátkej forme. Záujemcovia sa môžu s textom prihlásiť na OcÚ, alebo sa priamo obrátiť na šéfredaktora novín.